

Heraanleg Keyserlei: een economische, esthetische en ecologische ramp in wording.

Velen van ons hebben de informatie kiosk op de hoek van de Frankrijklei en de Keyserlei al wel reeds opgemerkt. Mooie oude beelden van destijds voor het era van de wagen die de pracht en praal van de oude Keyserlei moeten laten zien. Maar heeft U het al gewaagd even naar binnen te stappen en zich proberen in te denken wat de Architect zag in zijn verbeelding en hoe dit overeenstemd met de realiteit van de plaats?

Laten we dit eens samen doen. Door de 3D beelden komen we terecht in een shoppingstreet uit een of andere zuidelijke stad, waar het wel gezellig shoppen is en er zijn zelf een paar zit plaatsjes te bemerken op de computer gegenereerde beelden. Onder een kleine verschillend gekleurde zonneluifel. Maar dat het hier niet zo gezellig vertoeven is valt af te lezen door het feit dat er maar een tafeltje bezet is. Waarschijnlijk besepte de visualisatie artist dat het klimaat van Antwerpen niet te vergelijken valt met dat van zonnig Spanje ...Stop!

Dit plaatje is dus regelrecht boerenbedrog. De straat heeft naast zijn functie als economische omsluiting van een station een functie als aorta die de noodzakelijke stoffen - hier personen - naar elke uithoek van de stad vervoert. Hier loopt het dus echt mis.

De horeca en de middenstand werd in dit project echt als goedgelovige ziel behandeld en als je met het stadsbestuur spreekt lijkt er eindelijk een compromis gevonden met elke belanghebbende partij. Wil men hier misschien insinueren dat het gaat om een 'betrokken' partij. Want niets is minder waar. Iedereen lijkt zich inderdaad neergelegd te hebben bij het feit dat er met het stadsbestuur niet te praten valt. En elke dag dat we op pad trekken om de opinie van een andere groep stedelingen aan te horen worden we geconfronteerd met meer en meer tegenstand tegen dit project. Omdat er blijkbaar nu pas een katalisator werd gevonden voor de klachten. De inkomst verliezen van de meeste horeca zaken op een paar bars na zijn heel gemakkelijk te berekenen, nu ja, heel gemakkelijk. Verliezen in oppervlakte voor de meest ongefotuneerde zaken zijn om en bij de 30%; dus zou je zeggen 30% van hun omzet maar spijtig genoeg is er ook nog meer te verwachten door het verdwijnen van de gezelligheid en het saamenhorigheidsgevoel.

De winkels op de Keyzerlei zullen denkkelijk ook een financiële aderlating ondergaan maar meer verspreid in de tijd natuurlijk. Te beginnen met de infrastructuurwerken en dit zelfs als er niets mocht tegenslagen. Grote spelers als Media Markt Antwerpen gruwelen ook van dit project.

Van een financiële heropleving en grandeur van destijds zoals het hele project beloofd is er geen sprake, integendeel, Dit zal pas echt merkbaar worden mocht er een geplande kaalslag plaatsvinden. Ook richten vele van de aanwezige winkelzaken hun aandacht niet op de toevallige toerist of bezoeker maar eerder een breedt lokaal publiek wat niet blijkt gewonnen te zijn voor de geplande ingrepen.

Dan besloten we een ander effect van de design beslissingen genomen op de Keyserlei even te gaan controleren in het andere commercieël kloppend hart van de stationsbuurt, nl. de Pelikaanstraat.

Inderdaad, door de design keuzes die Sola de Morales nam, werd de Pelikaanstraat mede als de Keyserlei omgetoverd tot een verkeersluwe- en personenwagen vrije straat. Nog maar net na de heraanleg van het statige station en de verplaatsing van alle retail diamantzaakjes die zich in de loop de jaren onder het station hadden genesteld, waren deze diamanthandelaars zich aan het herstellen van de inderdaad in hun voordeel gedane opkuiswerken om nu te weten te komen dat de buurt nu financieel wordt gewurgd door een niet goed bedacht project op de Keyserlei. Ook de directie van het station legde tijdens het openbare onderzoek een klacht neer maar deze werd zoals blijktbaar vele klachten geseponeerd?

De handelaars van de Pelikaanstraat blijken al een poos te wedijveren voor een grotere doorstroming van de Pelikaanstraat meer bepaald voor het terug invoeren van een tweerichtingsverkeer aldaar dat momenteel enkel voor taxi's en openbaarvervoer geldt. Een doorstoming die niet enkel de bekendheid en toegankelijkheid van de buurt zou ten goede komen maar ook en bovenal de veiligheid. Meer dan 80% van hun klantenbestand komt daarenboven met de wagen naar eigen zeggen. Hier voorzien wij dus een leegloop van de handelaars in de nieuwe handelstraat in het centraal station aansluitend met de Pelikaanstraat. Stadsfeestzaal 2?

Maar wat doet het stadsbestuur? Net het omgekeerde van wat de handelaars voorstellen; door het verkeersluw en autovrij maken van de Keyzerlei moet de aansluitende Pelikaanstraat natuurlijk volgen.

De veiligheid is ook een punt voor de toekomstige promenade op de Keyzerlei want we mogen niet vergeten dat het een stationsbuurt is en blijft. De redacteur van dit stuk werd bijvoorbeeld om 4u 'smorgends overvallen aan enige link met de luchthaven op dit uur en dit net als de eerste Sabena bus aankwam. Nu zulk een voorvallen zullen zich alleen maar dupliceren nu dat de verborgen controle van de terrasuitbouwen aldaar verdwenen is.

De Keyserlei is geen shoppingstraat die 'snachts en in de vroege uren hoort dood te zijn! Het is de hoofdtoegang tot het station en zijn bijhorende diensten. De verminderde verkeersdoorstroming zal dit onveiligheidsgevoel alleen maar doen groeien. Uit welke tijd en plaats is dit voorgestelde project genomen?

Werd dit ontwerp bedacht voor een andere stad en belande per ongeluk hier in Antwerpen? Meegekomen met de bananen uit Spanje? Hoe komt het dat tot nu toe nog niemand dit heeft opgemerkt of is er een stilzwijgen opgelegd door bepaalde instanties? Dit is pure economische zelfmoord. Om het niet over de zware aantasting te hebben van het Vlaamse natuurdecreet. Dat natuurlijk niet in Spaanse versie bestaat. Hierin staat vermeld dat men, als je redelijkerwijze kan weten dat indien je tijdens een activiteit schade betroukt aan de natuur en je kan die schade vermijden door op een andere manier te werk te gaan dan ben je strafbaar indien je niet kiest voor het onschadelijk alternatief. Daarmee willen we even benadrukken dat macro stedbouwkundige ingrepen wel meer vereisen van de ontwerper dan een mooi plaatje. Zelf dit is zoek in dit project. Er zijn nog altijd extra-regulerende factoren van de stedelijke ruimte die men niet over het hoofd kan zien.

In dit opzicht wil ik toch even het belang van de grote bomen benadrukken in ecologisch, esthetisch en daarom ook een beetje in commercieel belang van de Keyserlei.

De Keyserlei is de Meir niet. Deze laatste heeft naast de grandeur ook niet dezelfde functie. Heeft U de facades van de Keyserlei als eens fijn bekeken? Zij zijn niet om aan te schouwen. Ik vermoed dat daarom de sfeer 3D voorstellingen van het nieuwe project niet al te realistisch werden gemaakt en voorzien van een volle hoge boomsoort die niets wegheeft van de voorgestelde bomen type Raywood .

Juist door het aanwezig zijn van dit belangrijke groenscherm kan de Antwerpenaar leven met de lelijkheid van de Keyserlei en wordt de toerist gecharmeerd door het bedekken met de groene mantel der liefde. De hele opzet met het overweldigende groen heeft iets weg van een idyllisch plaatje dat men haast vergeet door de bomen heen te kijken naar de niet zo fraaie gevels. Het groen en het leven overheerst er zodanig dat de dode schors, nl. het hele facadewerk, niet in het oog springt.

Maar...

Als de Antwerpenaar op een dag wakker zou worden met een 'design' (sic) promenade omringt met bestaande ordinaire lelijkheid en een paar kale boompjes als decoratie en schampe opmerkingen van de bezoekers aan de stad zal moeten verdragen weet ik niet wat meer zal doorwegen om iemand verantwoordelijk te stellen voor de miskleun van dit project.

Misschien hebben wij Antwerpenaren bij deze onze les geleerd en renoveren we onze bestaande pleinen liever zelf dan ze te laten verminken door welwillende onkundigen.

Steun daarvoor de annulatie van de vergunningsbeslissing in Brussel en teken de petitie met commentaar op <http://www.ipetitions.com/petition/keyserlei/>

Eric W.P. Schampaert

Master of Architecture